

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра гуманітарних дисциплін

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант ОПП «Музичне мистецтво»
бакалаврського рівня вищої освіти,
доцент Я. Олексів
25 червня 2021 р.

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету фортепіано, джазу та
популярної музики, доцент

Т. МІЛОДАН Т. МІЛОДАН
25 червня 2021 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор
М. КУШНІР
25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Профілізація	Всі профілізації
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін гуманітарної підготовки (ОК 2.2)
Загальний обсяг	2 кредити ЄКТС (60 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Термін викладання	4 семестр
Факультет	Всі факультети
Форма навчання	Денна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української культури» для всіх профілізацій з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

КАШУБА Марія Василівна – завідувач кафедри гуманітарних дисциплін, доктор філософських наук, професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін "18" червня 2021 р., протокол № 5 .

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками дослідницької, творчої та педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва та культурології, історії української культури.

Основним завданням дисципліни є навчання студентів аналізу найважливіших проблем розвитку української культури.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.** Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.** Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.** Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.** Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.** Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.** Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК16.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК17.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК3.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- СК4.** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК7.** Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- СК9.** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК10.** Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК11.** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК12.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК13.** Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК15.** Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

- РН6.** Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
- РН8.** Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- РН9.** Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / та лекторській практичній діяльності.
- РН13.** Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами								
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	I курс	II курс	III курс	IV курс				
						Всього	у тому числі:				Семестри							
	лекційні	індивідуальні	практичні				1	2	3		4	5	6	7	8			
	Кількість тижнів в семестрі																	
	15	15	15		15	15	15	15	15	15								
Історія української культури		4		2	60	30	30			30				2				

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота
				Всього	у тому числі:			
					Лекційні	Індивідуальні	Практичні	
I								
	1							
	2							
II		2	60	60	30		30	
	3							
	4	2	60	60	30		30	
III								
	5							
	6							
IV								
	7							
	8							

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ IV семестр

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Зміст</i>	<i>Аудиторні години</i>	<i>Самостійна робота</i>
		Змістовий модуль 1. Поняття національної культури		
1	Українська культура в світовому контексті	Культура як предмет культурології. Підходи до визначення культури. Світова, етнічна й національна культура. Тип української культури.	2	
		Український менталітет як стрижень культури. Витоки української культури		2
2	Культура Княжої доби	Культура первісного суспільства, її вплив на культуру Княжої доби. Міфологія й релігія в культурі. Роль християнства в розвитку культури. Писемність та освіта.	2	
		Культура Галицько-Волинської держави. Літопис як джерело осмислення культури. Ремесла й торгівля в культурі.		2
3	Культура України в XIV-XV ст.	Культура періоду становлення української народності. Літописи й билини як джерело культури. «Олельковицький ренесанс». Ранній гуманізм в Україні. Перші студенти й професори.	2	
		Перекладні пам'ятки Київського гуртка, їх світоглядний зміст		2
		Змістовий модуль 2. Перше культурно-національне відродження		
1	Епоха ренесансу.	Ренесансний гуманізм в Україні, переворот у світогляді людини-творця культури. Роль братського руху в розвитку культури. Ренесансне мистецтво. Діяльність гуртка Києво-Печерської лаври.	2	

		Острозький культурно-освітній осередок, його роль в українській культурі.		2
2	Культура періоду ХУІ- поч. ХУІІ ст.	Два напрямки в розвитку культури ХУІ-поч.ХУІІ ст .Роль полемічної літератури в культурі. Перші українські граматики й словники.	2	
		Творчість Івана Вишенського. Значення творчості Мелетія Смотрицького.		2
3	Києво-Могиллянська академія.	Роль Києво-Могиллянської академії в розвитку культури. Спосіб викладання дисциплін. Роль латинської мови. Курси поетики й риторики. Філософія й богословіє. Професори КМА в Росії.	2	
		Курси поетики (Митрофан Довгалецький) та їх роль в становленні літературного бароко		2
4	Культура бароко	Культура бароко в Україні. Низове й козацьке бароко. Йоан георг Пінзель, його творчість. Жовківська малярська школа.	2	
		Творчість Йова Кондзелевича, Івана Петраховича		2
		Змістовий модуль 3. Культура Просвітництва і Романтизму		
1	Особливості українського Просвітництва	Роль творчості Григорія Сковороди в культурі. Масонські ложі, їх діяльність. Гуртки просвітиків (Попівська академія). Василь Каразін, його внесок у культуру Просвітництва.	2	
		Петро Лодій і «Колегіум Рутенум» у Львові.		2
2	Культура Романтизму	Український «Культурницький націоналізм». Діяльність «Руської трійці» та Кирило-Мефодіївського братства. Тарас Шевченко й Микола Гоголь в контексті культури Романтизму.	2	
		«Історія Русів» як пам'ятка культури початку ХІХ ст.		2
		Змістовий модуль 4.		

		Український Модернізм		
1	Культура другої половини XIX ст.	Громадський рух. Українська історична школа. Національна музика й театр. Іван Франко й Леся Українка. Модернізм в літературі.	2	
		Осмислення праці О.Забужко «Філософія української національної ідеї та європейський контекст».		2
2	«Розстріляне Відродження»	«Українізація» та її наслідки для культури. Український символізм і футуризм. «Бойчукізм» у культурі, образотворче мистецтво Модерну. Неокласики. Нові тенденції в музичній культурі XX ст. Творчість українських митців діаспори.	4	
		Школа Михайла Бойчука, її роль у культурі. Український символізм (П.Тичина, М.Рильський, Б.-І.Антонич)		3
		Змістовий модуль 5. Культура епохи Постмодерну		
1	Український авангард	Мистецький авангард у культурі. Постмодерністська література. Молодий театр.	2	
		Творчість Леся Курбаса		2
2	Постмодерністське образотворче мистецтво	Нова генерація митців. Постмодерні тенденції в образотворчому мистецтві.	2	
		Творчість об'єднання «Паризька комуна» та митців-сюрреалістів діаспори		1
3	Виклики для української ідентичності в умовах глобалізації	Українізація масової культури. Завдання збереження культурної ідентичності. Десакралізація культури	2	
		Українське поетичне кіно (О.Довженко, С.Параджанов, І.Миколайчук).		2
Підготовка до поточного контролю (заліку)				2
Всього годин			30	30

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка роботи студента складається із сумарного результату оцінювання різних видів навчальної роботи протягом певного часу. До видів навчальної роботи відносяться форми активної та пасивної діяльності студента. Відповідно, розроблена ієрархічна система, в якій пасивні форми оцінюються на порядок нижче, ніж активні. До пасивних форми включають відвідування лекцій та ведення конспекту, конспектування обов'язкової літератури, виконання самостійної роботи, відвідування фольклорних мистецьких і наукових заходів тощо. Активні форми роботи вимагають виявлення студентом власних здібностей, вмінь, ініціативи, логічного та креативного мислення і т.д. Це запитання під час інтерактивних занять, виступи на семінарських заняттях, підготовка та захист наукових рефератів, виступи на конференціях і т.д.

При розробці шкали оцінювання видів навчальної діяльності враховано всі види аудиторної та поза аудиторної роботи, що відповідає загальним положенням вищих навчальних закладів, а також враховано специфіку роботи кафедри гуманітарних дисциплін. Таким чином до основних нормативних форм роботи додається виконання молоддю науково-пошукових досліджень, а саме: опрацювання спеціалізованої літератури, підготування рефератів та виступи з доповідями на студентських конференціях.

Шкала оцінювання видів навчальної діяльності

Вид навчальної роботи		
	Оціночні бали (за об'єм роботи)	Всього
4 семестр		<u>0-100</u>
<i>поточний контроль</i>		<u>0-60</u>
Відвідування лекцій		0-5

Конспектування обов'язкової літератури	1 x 15	0-15
Конспектування додаткової літератури	1 x 15	0-15
Написання тестів	5 x 2	0-10
Підготовка наукового реферату і його захист	15 x 1	0-15
<i>підсумковий контроль (залік)</i>		0-40
Відповіді на запитання:		
а) Вичерпні відповіді на три запитання		0-35
б) неповні відповіді на три запитання		0-20
в) відповідь на два запитання		0-20
г) відповідь на одне запитання		0-10
Відповідь на додаткове запитання		0-15

Відповідь оцінюється за такою шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно А (90–100) – ґрунтовні знання. Відмінна ерудиція.

Добре В (82-89), С (74-81) – достатньо ґрунтовні знання української культурної спадщини, орієнтація в періодах, знання їх особливостей.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посередні знання. Недостатнє володіння знаннями художньої спадщини відповідної епохи української культури.

Незадовільно FX (35-59) – Незадовільні знання. Низька ерудованість. Наявність незначного інтересу до процесів розвитку української культури.

Незадовільно F (0-34) – Незадовільні знання. Повна відсутність будь-якого бажання пізнати особливості розвитку української культури.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Пояснювально-ілюстративний. Герменевтичний.
2. Інтерактивний. Репродуктивний.
3. Метод проблемного викладення.
4. Частково-пошуковий, або евристичний.
5. Феноменологічний.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які вивчаються.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час інтерактивних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими поняттями та фактами.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Підручники й посібники

1. Кашуба М.В. Історія української культури. Курс лекцій. Львів: Вид-во ЛНУ, 2011. 112 с.
2. Історія української культури. Навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. 482 с.
3. Пальм Н.Д. Історія української культури. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2013. 296 с.

Додаткова література

1. Александрович В. Мистецтво Галицько-Волинської держави. Львів: Вид-во Інституту українознавства, 1999. 123 с.
2. Горський Вілен. Біля джерел. Нариси з історії філософської культури України. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 218 с.
3. Гнатюк Володимир. Нарис української міфології. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2000. 263 с.
4. Історія української філософії. Хрестоматія. Львів: Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2004. 354 с.
5. Ільницький Олег. Український футуризм. Львів: Літпис, 2003. 451 с.
6. Києво-Могилянська академія в іменах ХУІІ-ХУІІІ ст.. К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2001. 736 с.
7. Крип'якевич Іван. Галицько-Волинське князівство. Друге видання. Львів: Інст-т українознавства НАН України, 1999. 220 с.
8. Лавріненко Юрій. Розстріляне Відродження. Антологія 1917-1933. К.: Смолоскип, 2004. 983 с.
9. Литвинов В.Д. Україна в пошуках своєї ідентичності. К.: Наукова думка, 2008. 527 с.
10. Сковорода Григорій. Пізнай в собі людину. Львів: Вид-во «Світ», 1995. 526 с.
11. Скринник Михайло. Наративні практики української ідентичності: доба Романтизму. Львів: Каменяр, 2007. 367 с.
12. Скринник Михайло. Історико-філософський контекст становлення української ідентичності. Львів: ТЗВО «Бізнес школа УБС», 2018. 214 с.